

Netværksmøde

Forsker-praktikernetværket for erhvervsuddannelser

Mod en tættere kobling mellem skole og praktik

Metropol
1. oktober 2015

- 1. Kort om FoU-projekterne og de deltagne skoler**
- 2. Tæt kobling i de to typer af projekter:**
 - Etablering og praktisering af et fælles sprog
 - Opgaver, der kobler skole og praktik
- 3. Generelle bemærkninger**

*Udvikling af praksisbaseret viden om, hvilke former for
koblinger, der konkret kan styrke elevernes læring på
tværs af skole og praktik og understøtte elevernes
motivation for den teoretiske viden*

21 FoU-projekter på 18 erhvervsskoler.

SoSu: 5 skoler

Handelsskoler: 6 skoler

Tekniske skoler: 7 skoler (inkl. 2 landbrugsskoler).

Jylland: 12 skoler

Fyn: 4 skoler

Sjælland: 5 skoler (inkl. Falster).

Etablering og praktisering af fælles sprog: 7 projekter.

Opgaver, der kobler skole og praktik: 14 projekter.

Et bredt og varieret udsnit af erhvervsuddannelserne med en geografisk spredning på de tre store landsdele.

Skabt bedre koblinger mellem skole og praktik, der indvirker positivt på elevernes motivation for og forståelse af teoretisk viden.

Kvaliteten i elevernes samlede uddannelsesforløb er løftet, og der er skabt grobund for erhvervsfaglig udvikling for eleverne såvel som for virksomhederne og skolerne.

Løftet er muliggjort gennem fokus på indsatser på individniveau og strukturniveau.

Overordnet set kan skolernes udviklingsarbejde med denne problemstilling inddeles i 3 kategorier.

- 1: Omsætning og konkretisering af skolens teorimål og praktikkens mål.**
- 2: Udvikling af nye kommunikationsformer og øget dialog mellem skole, virksomhed og elev.**
- 3: Redskaber til synliggørelse af elevernes læring.**

1. Omsætning og konkretisering af skolens teorimål og praktikkens mål

Fx en ‘**pixi-bog**’, der kort og præcist og i et letlæseligt sprog beskriver de teoretiske elementer, eleven har arbejdet med på skolen.

”Så har vi set gejsten fra butikscheferne, som på et af de første besøg vi kom sad med folderen klar til os og sagde: ”Det her, det skal I bare vide, det er guld værd i stedet for alt det, der står oppe på hylderne, vi aldrig får ned” (underviser, Tietgenskolen).

Eller: Udvikling af konkrete skemaer, der synliggør elevens kompetencemål for hver skoleperiode:

Camilla: *“Jeg vil sige, at de (praktikvejlederne) er meget, meget glade for denne måde at undervise på og mange af dem er glade for at være så involverede.*

I: *Hvad er de glade for?*

Camilla: *For at blive involveret i læringen. At forklare eleverne, hvorfor de laver det, de gør. Så faktisk, dette skema gør, at de nøjagtigt ved, hvilke mål de skal nå (underviser, Aalborg TECH).*

Pointer:

Gode redskaber til at øge elevernes forståelse af skolens teoretiske videns betydning i praktikken - men også tilbage på skoleforløbene.

Motiverer praktikstederne til at tage del i elevernes læring

2. Udvikling af nye kommunikationsformer og øget dialog mellem skole, virksomhed og elev

”Der synes jeg, at det binder de da bedre sammen nu. Altså, at mestrene kommer og der bliver lavet arrangementer, i den ene og den anden udstrækning, og netop det der med, at eleven føler, at der er en samhørighed, det er ikke: enten er man her, eller også er man der. Men det hænger altså sammen. Også i forbindelse med sprog og teori” (Underviser, RTS).

Koblingsarbejdet handler om andet og mere end eleverne:

At lærerne har **solidt kendskab** til elevernes praksis og praktikvejlederne til elevernes skoleforløb, er en helt grundlæggende forudsætning for elevernes integration af skolens teori og praktikkens læring!!!

3. Portfolio / logbogsarbejde til synliggørelse af elevernes læring

”Når de så har denne her portfolio og udfylder den, når de er i deres praktik, og så kommer tilbage på skolen, så kan de lynhurtigt se tilbage i deres portfolio, hvad det er, de lærte dengang. Og i deres grundforløbseksamen så tage fat i noget af det de har ud fra praktikken. At der ligesom er sådan en meget mere håndgribelig lille let tilgængelig dokumentmappe for dem der viser, hvad de selv har lavet” (underviser, Silkeborg TS).

*Den her bearbejdning, der sker i refleksionen, der er guld i det”
(underviser, EUC Nordvest).*

Logbogen fastholder og synliggør elevernes læring på tværs af skole og praktik / teori og praksis

Eleverne 'tænker skole', mens de er i praktik, og 'tænker praktik', mens de er i skole (refleksion frem og tilbage).

Redegørelsen under dette tema er inddelt i de tre overordnede uddannelsestyper:

- 1. SoSu uddannelser**
- 2. Merkantil uddannelser**
- 3. Tekniske uddannelser**

Arbejdet med elevernes forventninger og forestillinger til den kommende praktik

Fx **forumteater** på skolen med inddragelse af praktikvejledere:

”Der var i hvert fald nogle af de elever, da de kom tilbage til mig, der sagde: ”Da jeg stod ude i den her situation i praksis, der kunne jeg lige pludselig huske, hvad det var, vi havde haft inde i det her forumteater, og så gjorde jeg præcis sådan. Kunne vi ikke få noget mere af det?” (projektleder, SoSu).

Arbejdet med forskellige redskaber til at få sat skolens teori i spil i praktikken

Fx **mindmap og refleksionscirkler** som en måde at styrke integrationen af teori i praksis:

”Så spørger man ind til boblerne og finder ud af at få grenene længere og længere ud i den her mindmap og så får eleverne en oplevelse af: ”Wow, jeg kan faktisk godt, jeg kan faktisk godt sætte teorien på praksis.” Så det var jo i virkeligheden en refleksion med vejleder og underviser og elev efterfølgende (underviser, SoSu).

Arbejdet med elevernes forventninger til og forståelser af praktikken **styrker læringen i praktiken og integrationen af skolens teoretiske begreber.**

Elevrefleksion (mindmap, refleksionscirkler, case-beskrivelser af borgere) øger bevidsthed hos eleverne om de teoretiske perspektivers betydning i praksis og i praktiken.

Motivation for teori...:

”Når endelig den enkelte elev har fået øjnene åbnet for, at de kan bruge mellemskoleopgaverne i deres daglige arbejde og den afsluttende fagprøve, så kommer der endnu større motivation og stolthed over egen præstation, og de vil næste gang være mere spørgende i forhold til deres oplæringsansvarlige” (Tietgenskolen, afrapportering)

Motivation for teori: Når teorien bliver sat meningsfyldt i spil (mellemskoleopgave, relevans for afsluttende prøver...).

Ikke kun jagte' her-og-nu-koblinger for at motivere eleverne for de bredere og teoretiske perspektiver i deres erhvervsuddannelse, men også **rammesætte meningsfulde koblinger på den lange bane.**

Særligt fokus på at arbejde med skolens teori i forhold til praktikkens læring.

På CPH Wests frisøruddannelse:

Foretage fire forskellige klipninger i praktikken på levende modeller med udgangspunkt i klippeteknikken 'Pivot Point'.

God information og forberedelse af praktikstederne:

Maja: *”Det vi kan også se i bakspejlet, så er de (vejlederne) også blevet mere obs. på, at der er nogle bestemte mål eleverne skal nå i praktikken”.*

I: *”Så det er blevet synliggjort på en måde, måske?”.*

Maja: *”For mestrene ligesom... Når nu de er i praktik her mellem de her to skoleperioder, så er der faktisk noget bestemt eleven skal arbejde med. (projektleder, Skive TS).*

At arbejde meget specifikt og konkret med at forberede eleverne grundigt på skolen til at kunne udføre opgaven i praktikken.

God information til praktikstederne – engagement og involvering

Udvikle meningsfulde evalueringssystemer når eleverne kommer på det efterfølgende skoleophold, der kan sætte elevernes praktiske erfaringer i spil igen i forhold til skolens teori.

Fælles præmis: Presset hverdag i ‘virksomhederne’

Pointe: Less is more!:

”Man behøver måske ikke altid sidde og reflektere en hel time, men man kan faktisk bare lige tage fem minutter engang imellem” (underviser, SoSu).

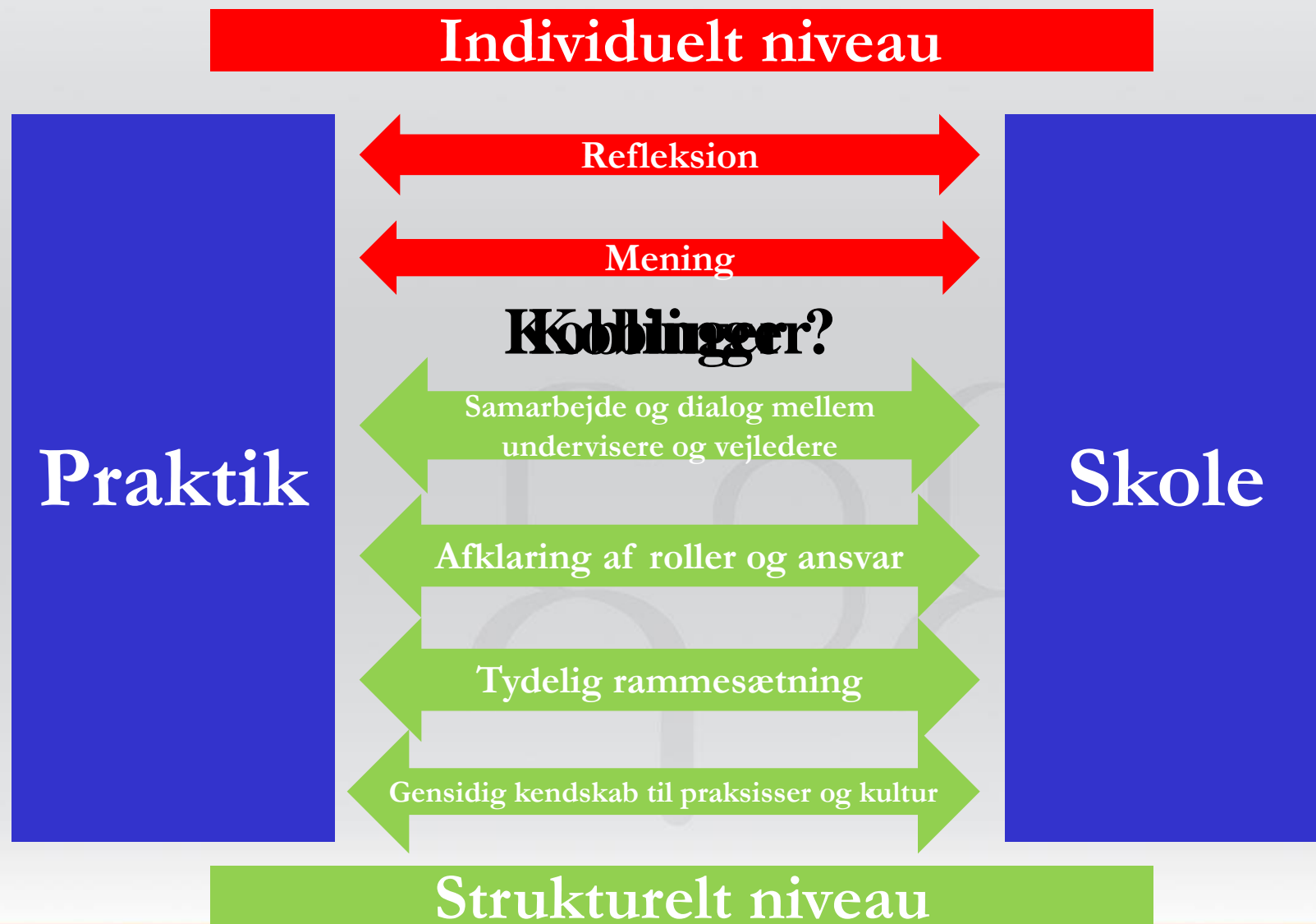
Pointe: Koblinger 'rundt' om eleverne skaber koblinger 'hos' eleverne

”Her hos os er vi meget bevidste om, at vi skal arbejde sammen og vi ikke skal lade skolen stå alene eller eleven stå alene eller virksomheden.

*Det lyder sådan lidt ungdommeligt ikk', men når virksomhederne og vi snakker sammen **ligesom når mor og far snakker sammen**, fordi så er det vigtigt, at man har koordineret, hvad det er der bliver sagt til eleverne så de også fornemmer at der bliver talt med samme sprog og tone” (uddannelsesleder, HG).*

I: *”Jeg tænker på, hvordan kan **logbogen** konkret være med til at forbinde skolen og praktikken?”*

Kim: *”Jeg ved ikke om det er for lidt konkret at sige, at **hele den der måde at tænke reflekteret, er det man får ud af det. Altså, det er det man ligesom. Det er det det handler om, ikk’** (projektleder, Landbrugsuddannelsen).*

Tak for opmærksomheden

At der i forhold til alle elever i praktik finder et fagligt samarbejde sted på institutionelt niveau mellem skole og virksomhed.

At undervisere og praktikvejledere samarbejder omkring elevernes forventninger til og forståelse af deres kommende praktik. Fx i form af forumteater.

At praktikmål og kompetencemål knyttes til den specifikke praktik eleverne er i og 'oversættes' til hverdagsprog. Fx i form af en pixi-bog eller skemaer med konkrete praktikmål.

At udvikle små, konkrete opgaver eleverne kan arbejde med i praktikken, og som forberedes grundigt på det foregående skoleophold. Fx i form af at skulle arbejde med en bestemt syningsteknik, en bestemt klippeteknik eller teoretiske begreber som bruttoavance, købemotiver og målgrupper.

At elevernes værdiskabende potentialer i virksomhederne synliggøres gennem udvikling af elevopgaver, der kan skabe værdi for virksomheden.

At udvikle faglige tiltag, såsom portfolio/logbog, der tvinger eleverne til at 'tænke skole', mens de er i praktik og 'tænke praktik', mens de er i skole.

At afsluttende prøver tager udgangspunkt i det, eleverne har arbejdet med under deres praktik- og skoleforløb.

At der ikke foretages forsøgs- og udviklingsarbejde uden overvejelser over, hvordan gode erfaringer indlejres i organisationen, når projektmidlerne ophører.